

Αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου μιας δημοτικής βιβλιοθήκης

ΕΛΕΟΥΣΣΑ-ΛΟΥΣΗ ΤΣΟΥΝΗ

Αρχιτέκτονα Εσωτερικού Χώρου
(Ειδικότητα: Σχεδιασμός Βιβλιοθηκών)
INTERIOR & CONTRACT DESIGN E.E.
Τηλ. 6975 783 991
Μέλος της I.F.L.A. ως μελετητής Βιβλιοθηκών

1. Πρόσφατα παρατηρούμε με ικανοποίηση, μια αυξημένη δραστηριότητα όσον αφορά την ανανέωση των υπαρχουσών καθώς και την δημιουργία νέων βιβλιοθηκών.

Την σπουδαιότητα μιας Βιβλιοθήκης την ξέρετε σαφώς καλύτερα από την ομιλούσα.

Μία Βιβλιοθήκη συμμετέχει ενεργά και ΑΜΕΣΑ στη διδακτική αλλά και ερευνητική λειτουργία του εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Είναι ο χώρος που φιλοξενεί ότι πολυτιμότερο υπάρχει με συγκεντρωμένες πληροφορίες όπου ο χρήστης βρίσκει σημαντικές μελέτες πρωτοπόρων πάνω στον τομέα της ειδικότητας του.

Πάνω απ' όλα η Βιβλιοθήκη είναι σημείο αναφοράς της Επιστημονικής και Πολιτιστικής καλλιέργειας κάθε χώρας.

2. Η Βιβλιοθήκη είναι ένα εργοστάσιο παραγωγής ενός πολύ σημαντικού προϊόντος: ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ.

Πώς το παράγει αυτό το προϊόν; Με ποιες διαδικασίες;

- Α)** Συνεργάζεται στενά με το υπουργείο και τους διάφορους φορείς του τόπου και το ερευνά για καινούργια βιβλιογραφία και ανάγκες.
- Β)** Καθορίζει προτεραιότητες βάση παρεχομένων κονδυλίων για εξοπλισμό επίπλων, βιβλιογραφίας, εποπτικού υλικού, κλπ.
- Γ)** Παραλαμβάνει όλα τα ανωτέρω για αντίστοιχο διαχωρισμό και κατάταξη.
- Δ)** Επιμελείται την συντήρηση των βιβλίων αλλά και του χώρου.
- Ε)** Συνεργάζεται με προμηθευτές, προτείνει τρόπους ψυχαγωγίας των δημοτών εντός του χώρου καθώς και καινούργιες δραστηριότητες.
- ΣΤ)** Εξασφαλίζει δωρητές και σπάνιες συλλογές.

3. Όλοι μας ξέρουμε πως όσο πιο άρτια οργανωμένη και καλά σχεδιασμένη είναι η «παραγωγή» τόσο πιο τέλειο είναι το «προϊόν».

Η Ελληνική Νομολογία και νομοθεσία περί ασφάλειας και πυροπροστασίας είναι πολύ αυστηρότερη από την αντίστοιχη των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών πράγμα που σημαίνει ότι οι ξένοι μελετητές δεν θα μπορούσαν να καλύψουν τις απαιτούμενες προδιαγραφές μελέτης / σχεδιασμού λόγω ελλειπούς ενημέρωσης τους.

Από την άλλη μεριά η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά από έρευνα που έκανε, διαπίστωσε ότι το 25% του Ευρωπαϊκού πληθυσμού είναι άτομα με ειδικές ανάγκες συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων της τρίτης ηλικίας.

93.000.000 ΑΤΟΜΑ!

Αριθμός που την ανάγκασε με νόμο να ορίσει την εύκολη πρόσβαση τους σ' ΟΛΟΥΣ τους χώρους δημόσιας χρήσης και βγήκε η διακήρυξη που ονομάζουμε "DESIGN FOR ALL" στην οποία η ομιλούσα μαζί με άλλους εκπροσώπους από όλες τις χώρες της Ευρώπης, ήταν εθνικός αντιπρόσωπος στην σύνταξή της.

Η Βιβλιοθήκη είναι ο κατ' εξοχήν χώρος ο οποίος επηρεάζεται από τις

εξελίξεις και τις αλλαγές που είναι ραγδαίες, γεγονός που απαιτεί μεγάλη ευελιξία. Και ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί αυτή είναι η σωστή μελέτη και σχεδιασμός στις μελλοντικές της ανάγκες.

«ΔΕΙ ΔΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΕΥ ΑΥΤΩΝ ΟΥΔΕΝ» όμως.

Καταλυτικός παράγοντας δυστυχώς για την μελέτη / σχεδιασμό μιας βιβλιοθήκης είναι τα κονδύλια. Και έχουμε επίγνωση ότι οι Βιβλιοθηκονόμοι αναγκάζονται να εργάζονται ηρωικά για να αποδώσουν κάτω από αντίξοες συνθήκες λόγω ελλείψεως ικανών κονδυλίων.

4. Όλα τα πιο πάνω συνιστούν σ' ένα βασικότατο συμπέρασμα. Ο σωστός σχεδιασμός / μελέτη μπορεί να γίνει ΜΟΝΟ από έναν ειδικό, και αυτός πάντα σε άρρηκτη και στενή συνεργασία με τον πλέον ειδικό:

ΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟ

Ο οποίος είναι ο μόνος που μπορεί να υποδείξει και να τροφοδοτήσει τον μελετητή με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τους στόχους της βιβλιοθήκης.
- β) τα προς φιλοξενία περιεχόμενα.
- γ) τις δραστηριότητες, τις κατηγορίες και το πλήθος των χρηστών.
- δ) την ζωντανή ανάγκη του κτιρίου, δηλαδή:
 1. Ανάγκες για τυχόν επεκτάσεις και σχεδιασμός για εύκολη / ελαστική προσαρμογή του χώρου στις μελλοντικές ανάγκες και απαιτήσεις.
 2. Ετήσια ανάπτυξη.
 3. Κανονισμός και προστασία του κτιρίου.
- ε) ασφάλεια και προστασία του κτιρίου, χώρων και εκθεμάτων.
- στ) ανάγκη εσωτερικής επικοινωνίας.
- ζ) σήμανση
- η) παροχή πληροφοριών και ανακοινώσεων.

Από την μεριά του ο μελετητής πρέπει να φροντίσει ώστε ο σχεδιασμός του να πληρεί τα εξής:

1. Λειτουργία και πρακτικότητα.
2. Απόλυτη προστασία εργαζόμενου και χρήστη.
3. Αισθητική.
4. Αρμονικό και κατάλληλο φωτισμό.

5. Σωστή και ευκολονόητη σήμανση των τμημάτων για άνετη κυκλοφορία / χρήση.
6. Πρόβλεψη ελεύθερων σημείων έκτακτης διαφυγής (επαρκή ανοίγματα κλπ.) για πυρασφάλεια.
7. την δυνατότητα ηχομόνωση με ηχοαπορροφητικά στοιχεία.
8. Κατάλληλα δάπεδα – αντιολισθητικά υλικά όπου απαιτείται.
9. Κλιματισμός.
10. Όσο το δυνατόν λιγότερες ειδικές κατασκευές που πιθανόν εμποδίζουν την περαιτέρω ανάπτυξη.

5. Μία σωστά οργανωμένη Βιβλιοθήκη είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει τους εξής χώρους που λαμβάνονται υπ' όψιν από τον μελετητή για την σωστή οργάνωση του χώρου:

1. χώρο πληροφοριών
2. βεστιάριο εργαζομένων και χωριστά επισκεπτών και χρηστών.
3. Γκισσέ δανεισμού
4. Γραφεία προσωπικού
5. αίθουσα συμβουλίου
6. αποθήκη
7. χώρος παραλαβής
8. χώρος συντήρησης
9. καθιστικό
10. φύλακα και ηλεκτρονικό σύστημα προστασίας / ελέγχου
11. χώρους για καθαρίστριες και ειδών καθαρισμού

12. πρώτες βοήθειες / ιατρείο
13. χώρους προβολών / σεμιναρίων
14. αίθουσα κινηματογράφου
15. τμήμα φωτογραφίας
16. έκθεση
17. ειδικό τμήμα εγκυκλοπαιδειών
18. ανοικτές συλλογές
19. κλειστές συλλογές
20. αναγνωστήρια ομαδικά / ατομικά
21. χειριστών Η/Υ
22. Τόμους κανονικούς και μεγάλους
23. σπάνιες συλλογές
24. εκθετήρια (browsers)
25. βιντεοταινίες, ηχοκασσέτες, CD, DVD, Microfilm, και Microfiche
26. Microfilm και Microfiche readers
27. Χάρτες
28. Οπτικοακουστική γωνιά
29. κινητά βιβλιοστάσια για μέγιστη αποθήκευση
30. φωτοτυπικά και μηχανογραφικό κέντρο
31. καφεενείο
32. χώρο αναψυχής
33. χώρο ξεκούρασης προσωπικού κουζίνα, σαλόνι
34. βιβλιοπωλείο

Πρέπει εν κατακλείδι να σημειωθεί και μία άλλη πρακτική αξία του σωστού σχεδιασμού / μελέτης πέραν της σωστής λειτουργίας του χώρου. Το γεγονός ότι αυτή εξασφαλίζει πιο εύκολα την έγκριση παροχής οικονομικών πόρων από τις Δημόσιες Αρχές,

την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή τους χορηγούς, διότι αποδεικνύει σοβαρότητα στον χώρο, το αντικείμενο και τον χρήστη.

Εσείς οι βιβλιοθηκονόμοι με την βοήθεια σας και τις απαραίτητες και πολύτιμες πληροφορίες σας και εμείς οι μελετητές έχουμε υποχρέωση να συμβάλουμε στην μέγιστη απόδοση των Βιβλιοθηκών.

Η πρόβλεψη για τον σχεδιασμό ενός δημόσιου χώρου πρέπει να καλύπτει τις βασικές ανάγκες της επόμενης 20ετίας βάζοντας σαν γραμμή πορείας, τους στόχους και τις υπηρεσίες που θα παρέχει η Βιβλιοθήκη, με γνώμονα τον πληθυσμό, της ανάγκες της περιοχής και τον προϋπολογισμό που εξασφαλίζουμε από την αρμόδια αρχή φροντίζοντας ΠΑΝΤΑ να έχουμε μία προμελέτη για το ολικό κόστος του έργου. Μετά να βρούμε τον κατάλληλο μελετητή που με ευαισθησία και στενή συνεργασία, με την διοίκηση της Βιβλιοθήκης θα δώσει μορφή, εκμεταλλευόμενος όλα τα στοιχεία που θα συγκεντρώσει.

Με κοινό γνώμονα την αγάπη για ένα χώρο που φιλοξενεί, διατηρεί και φυλάττει το Εθνικό Πνεύμα, τον πνευματικό κόπο – και γιατί όχι και πόνο – της πατρίδας μας, κληροδότημα ανυπολόγιστης αξίας για τις γενιές που έρχονται.